

Kam nasměrovat právo na internetu po volbách

8. a 9. října se konají volby do Poslanecké sněmovny. Politická mapa hlavních aktérů se významně promíchala. U některých, možná pouze na první pohled nesourodých uskupení se mnohým voličům říjnová volba paradoxně zkomplikovala.

Přejme si, aby post ministra kultury nebyl židlí, která se rozděluje až jako jedna z posledních. Je to léta velmi podceňovaný resort, a přitom má obrovský silový potenciál. Jedna z důležitých cest opětovného růstu ekonomiky země vede přes restart společenského a kulturního života. Věřím, že každá ze stran nebo hnutí má ve svých řadách, případně je schopna oslovit velmi fundovanou a respektovanou osobnost.

Nového ministra pravděpodobně čeká příprava novely autorského

zákona, kterou sice stávající vláda připravila, zaslala do sněmovny, ale již se nestačí schválit. Novela musí implementovat zejména směrnici o autorském právu na jednotném digitálním trhu, která jasně formuluje povinnost platformů získat licenci k autorskému obsahu, se kterým obchodují. Směrnice sice vytyčuje základní právní mantinely, ale dává členským státům manévrovací prostor k přijetí přísnější, nebo mírnější úpravy zákona. Pokud ji Česká republika implementuje dobře a politici nepodlehnu tlaku technologických gigantů nebo úložišť s nelegálně nahranou hudbou či filmy, pak se vyjednávací pozice autorů a umělců jistě zlepší.

Pro běžného občana se nic nezmění, nezavádí mu žádnou povinnost ani zákaz. Férová pravidla, ve kterých nebude možné kličkovat, jsou v zájmu celé společnosti. Vznikne více obchodních příležitostí pro legální a inovativní služby, bude více prostoru pro mladé a začínající umělce a společnost se bude moci těšit na pestřejší výběr hudby nebo filmů.

Pro takový krok bude zapotřebí velké odvahy ze strany politiků. Když se podíváme, kdo z českých politiků v Evropském parlamentu pro směrnici hlasoval, byli to pouze dva europoslanci, oba shodou okolností za KDU-ČSL, paní Šojdrová a pan Svoboda. Politici sami přiznali, že čelili enormnímu tlaku vystrašené veřejnosti, iniciovanému a poháněnému technologickými giganty a provozovateli úložišť, pirátských internetových stránek. Hraje se o velké peníze. Bloomberg 12. srpna letošního roku publikoval článek s názvem „Pirated-Entertainment Sites Are Making Billions From Ads“. Internetové stránky a aplikace zaměřené na pirátský, ukradený autorský obsah si z reklamy ročně přijdou cca na 1,3 miliardy amerických dolarů. Z těchto příjmů tvůrci a umělci samozřejmě nevidí ani haléř. V pirátských kopiích filmů, hudby, nebo dokonce i v odkazech na reklamovanou službu či zboží je často ukryt tzv. malware neboli škodlivý program, který hackeři používají ke krádeži vašich osobních údajů. Jde i o etickou stránku věci, zda zadavatelé reklamy skutečně a vždy vědí, kde je jejich reklama umístěna. Článek uvádí, že se na těchto

pirátských internetových stránkách a pirátských aplikacích objevují mimo jiné reklamy společností Google, Facebook nebo Amazon. Náhoda?

Lidskou společnost čekají výrazné společenské změny, které budou důsledkem masivního propojování biologických poznatků s informačními technologiemi. Již dnes jsme svědky nástupu umělé inteligence, kterou nasazují Facebook, Google a všichni další významní hráči na trhu. Algoritmus umělé inteligence nám nabízí reklamu, hudbu, filmy nebo články podle toho, co jsme si prohlíželi, sledovali nebo četli. Podle stráveného času usoudí, že se vám nabídnutý článek líbil, a začne vám chrlit články s podobnými názory. Začnete nabývat falešného přesvědčení, že všichni přece žijí stejným tématem a mají stejný světový pohled jako vy. Jste spokojeni, ale i algoritmus umělé inteligence je spokojen. Proč by se tedy namáhal s nabízením vyvážených informací a riskoval tak, že o vás jako o čtenáře přijde? Je mu úplně fuk, jestli čtete bláboly, a snad jim dokonce i věříte. Důležitý je čas, který nad tím, co vám naservíruje, strávíte. Protože čas jsou peníze, které vydělává ten, kdo algoritmus vytvořil.

Je proto nanejvýš potřeba využít každé příležitosti, abychom vystavěli právní prostředí, které ochrání lidskou společnost od hoaxů, různých fake news a pirátů, kteří kradou autorský obsah a ještě se na něm finančně obohacují. Pokud dnes tento fakt podceníme, společnost ovládnou počítačové kódy a algoritmy, dezinformace a zloději naší identity. Staneme se pouhým zbožím, se kterým budou technologické firmy čile a rády obchodovat.

Určitě k volbám přijďte, i když se může občas vkrádat pocit zmaru. Ať nás u voleb provází zdravý úsudek a volíme šťastnou rukou.

Podzim plný barev
a harmonických tónů vám přeje

Roman Střejček
předseda představenstva OSA